

Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu

§ 1. Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse muutmine

Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 1 lõike 2 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) tegelike kasusaajate andmete kogumise ja avaldamisega kaasnevaid kohustusi;“;

2) paragrahvi 2 lõike 1 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) isikud, kes vahendavad kinnisasja ostu või müüki;“;

3) paragrahvi 2 lõiget 1 täiendatakse punktiga 4¹ järgmises sõnastuses:

„4¹) isikud, kes vahendavad kinnisasja kasutustehinguid, kui tehinguga kokku lepitav kasutustasu on vähemalt 10 000 eurot kuus;“;

4) paragrahvi 2 lõike 1 punktis 9, § 2 lõike 2 punktis 5, § 8 pealkirjas ja sissejuhatavas lauseosas, § 46 lõike 2 punktis 6 ja § 70 lõike 1 punktis 2 asendatakse sõna „usaldusfond“ sõnaga „usaldushaldus“ ainsuse vastavas käändes;

5) paragrahvi 2 lõiget 1 täiendatakse punktiga 15 järgmises sõnastuses:

„15) kunstiteostega kauplejad ja isikud, kes vahendavad kunstiteoseid või ladustavad neid tolli vabatsoonis, kui neile sellega seoses tasutakse või nad tasuvad summa väärtusega vähemalt 10 000 eurot korraga või mitme omavahel seotud maksena ühe aasta jooksul.“;

6) paragrahvi 2 täiendatakse lõigetega 6 ja 7 järgmises sõnastuses:

„(6) Käesoleva seaduse 9. peatükki kohaldatakse kõigile eraõiguslikele juriidilistele isikutele ja usaldushalduritele.

(7) Käesolevas seaduses juriidilise isiku juhatuse liikme suhtes sätestatud kohaldatakse ka täis- ja usaldusühingut juhtima õigustatud osanikule.“;

7) paragrahvi 3 punktid 11–14 tunnistatakse kehtetuks;

8) paragrahvi 4 lõike 1 punktis 3 asendatakse sõnad „varjamine või kui on teada“ sõnadega „varjamine, kui on teada“;

9) paragrahvi 6 lõike 2 punkt 12 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„12) käesoleva lõike punktides 1–11 nimetatud isikust välisriigi teenusepakkuja Eesti äriregistrisse kantud filiaal.“;

10) paragrahvis 7 asendatakse sõna „korrespondentpank“ sõnaga „korrespondentasutus“ vastavas käändes;

11) paragrahvis 7 asendatakse sõna sõna „respondentpank“ sõnaga „respondentasutus“ vastavas käändes;

12) seadust täiendatakse §-ga 7¹ järgmises sõnastuses:

„7¹. **Usaldushaldus**

(1) Usaldushaldus käesoleva seaduse tähenduses on seda tunnustava riigi õiguse alusel loodud või tekkinud õigussuhe, mille kohaselt usaldushaldur valitseb usaldushalduse looja eraldatud varakogumit oma nimel, kuid soodustatud isikute huvides või muu kindlaksmääratud eesmärgi kohaselt, samuti õiguslik üksus, mis on nimetatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2015 direktiivi (EL) 2015/849, mis käsitleb finantssüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/60/EÜ ja komisjoni direktiiv 2006/70/EÜ, artikli 31 lõike 10 alusel Euroopa Komisjoni avaldatud koondloetelus.

(2) Käesoleva seadusega ette nähtud usaldushaldust puudutavate andmete esitamisel pole muid õiguslikke tagajärgi peale käesolevas seaduses sätestatute.

(3) Usaldushaldust tunnustavaks riigiks loetakse riiki, mis on osaline usaldushaldust puudutava õiguse ja nende tunnustamise 1985. aasta 1. juuli Haagi konventsioonis.“;

13) paragrahvi 8 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) usaldushaldurina või seltsingu, ühisuse või muu juriidilise isiku staatust mitteomava isikute ühenduse esindajana tegutsemine või teise isiku määramine sellele positsioonile.“;

14) paragrahvi 9 lõiked 1–4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Tegelik kasusaaja käesoleva seaduse tähenduses on füüsiline isik:

1) kellel on lõplik valitsev mõju teise isiku üle või

2) kelle huvides, kasuks või arvel tehing või toiming tehakse.

(2) Äriühingu tegelik kasusaaja on ka selline füüsiline isik, kelle kõigi otseste ja kaudsete osaluste summa äriühingus ületab 25 protsenti, sealhulgas osalused esitajaaktsiate või -osade kujul või muul viisil.

(3) Otsene osalus tähendab, et füüsilisel isikul on äriühingus osalus isiklikult. Kaudne osalus tähendab, et füüsilisel isikul on äriühingus osalus ühe või mitme juriidilise isiku või juriidiliste isikute ahela kaudu.

(4) Kui pärast kõikvõimalike tuvastusmeetodite ammendumist ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 nimetatud isikut võimalik kindlaks teha ja puudub kahtlus, kas selline isik eksisteerib, või juhul, kui on kahtlus, kas kindlaks tehtud isik on tegelik kasusaaja, käsitatakse juriidilise isiku tegelike kasusaajatena nõukogu esimeest ja juhatuse liikmeid või esimeest.“;

15) paragrahvi 9 täiendatakse lõigetega 4¹ ja 4² järgmises sõnastuses:

„(4¹) Kui äriühing kuulub kontserni, käsitatakse käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud juhul äriühingu tegelike kasusaajatena kontserni emaettevõtja nõukogu ja juhatuse liikmeid või esimehi.

(4²) Kui äriühingu tegelikuks kasusaajaks on usaldushaldur, loetakse tegelikeks kasusaajateks kõik käesoleva paragrahvi lõike 6 punktides 1–5 nimetatud isikud.“;

16) paragrahvi 9 lõiked 5, 8 ja 9 tunnistatakse kehtetuks;

17) paragrahvi 9 lõiked 6 ja 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Usaldushalduse või juriidilise isiku staatust mitteomava isikute ühenduse puhul on tegelik kasusaaja:

- 1) usaldushalduse või ühenduse looja;
- 2) usaldushaldur või usaldusisik;
- 3) vara säilimist tagav ja kontrolliv isik, kui selline isik on määratud;
- 4) soodustatud isik või kui soodustatud isik või isikud määratakse tulevikus, siis isikute ring, kelle huvides usaldushaldus või isikute ühendus loodi või tegutseb;
- 5) muu isik, kes ükskõik millisel moel omab lõplikku kontrolli usaldushalduse või ühenduse vara üle.

(7) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 6 nimetamata isiku või isikute ühenduse puhul võib määrata tegelikuks kasusaajaks juhatuse liikmed või esimehe, võttes arvesse käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 sätestatut.“;

18) seadust täiendatakse §-ga 9¹ järgmises sõnastuses:

„§ 9¹. Riikliku taustaga isik

(1) Riikliku taustaga isik käesoleva seaduse tähenduses on füüsiline isik, kes täidab või on täitnud avaliku võimu olulisi ülesandeid ja kelle suhtes jätkuvalt esinevad sellega seotud riskid.

(2) Avaliku võimu oluliste ülesannete täitjateks loetakse vähemalt:

- 1) riigipea või valitsusjuht;
- 2) minister, ase- või abiminister;
- 3) seadusandliku kogu liige;
- 4) erakonna juhtorgani liige;
- 5) riigi kõrgeima kohtu kohtunik;
- 6) riigikontrolör või keskpanga nõukogu või juhatuse liige;
- 7) suursaadik, saadik või asjur;
- 8) kaitsejõudude kõrgem ohvitser;
- 9) riigi valitseva mõju all oleva äriühingu juhatuse ja haldus- või järelevalveorgani liige;
- 10) rahvusvahelise organisatsiooni juht, juhi asetäitja ja juhtorgani liige.

(3) Sõltumata käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatust, ei loeta riikliku taustaga isikuks kesk- ja alamastme ametnikke.

(4) Riikliku taustaga isikuks loetakse ka isik, keda vastavalt Euroopa Komisjoni avaldatud loetelule peab avaliku võimu oluliste ülesannete täitjaks Euroopa Liidu liikmesriik, Euroopa Komisjon või Euroopa Liidu territooriumil akrediteeritud rahvusvaheline organisatsioon.

(5) Loetelu Eesti ametikohtadest, mille täitjaid loetakse riikliku taustaga isikuteks, kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(6) Eestis akrediteeritud rahvusvaheline organisatsioon koostab loetelu oma organisatsiooni ametikohtadest, mille täitjaid loetakse riikliku taustaga isikuteks, hoiab seda ajakohasena ja teavitab selles tehtavatest muudatustest valdkonna eest vastutavat ministrit.

(7) Riikliku taustaga isiku pereliige käesoleva seaduse tähenduses on tema:

- 1) abikaasa või abikaasaga samaväärseks peetav isik;
- 2) vanem;
- 3) laps;
- 4) lapse abikaasa või abikaasaga samaväärseks peetav isik.

(8) Riikliku taustaga isiku lähedaseks kaastöötajaks peetav isik käesoleva seaduse tähenduses on füüsiline isik, kelle kohta on teada, et:

- 1) ta on juriidilise isiku või usaldushalduse tegelik kasusaaja koos riikliku taustaga isikuga;
- 2) tal on lähedased ärisuhted riikliku taustaga isikuga;
- 3) ta on riikliku taustaga isiku huvides loodud juriidilise isiku või usaldushalduse tegelik kasusaaja.“;

19) paragrahvi 10 lõikest 4 jäetakse välja sõnad „või e-residentidega“;

20) paragrahvi 14 lõike 1 punktist 5 jäetakse välja sõnad „või kohaliku riikliku taustaga isikuga“;

21) paragrahvi 15 lõikes 5 asendatakse sõnad „võib jagada“ sõnaga „jagatakse“;

22) paragrahvi 16 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kohustatud isikud võivad teha omavahel koostööd rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamisel, sealhulgas edastades või vahetades teavet ning vastates päringutele mõistliku aja jooksul, järgides õigusaktidest tulenevaid kohustusi ja piiranguid.

(2) Kohustatud isikud võivad omavahel vahetada teavet, mida üks neist vajab ja teine on hankinud käesolevast seaduse § 20 lõike 1 punktist 1, 3 või 5 tuleneva hoolsusmeetme kohaldamiseks, järgides käesolevas seaduses sätestatud piiranguid ja hea usu põhimõtet, kuid sõltumata üheski muus seaduses sätestatud panga-, ameti-, kutse- või muu saladuse hoidmise kohustusest või info jagamise piirangust.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud ei kohaldata, kui kohustatud isik hindab kliendi õiguslikku olukorda, kaitseb või esindab klienti kohtu-, vaide- või muus sellises menetluses, sealhulgas nõustab klienti menetluse alustamise või vältimise küsimuses, sõltumata sellest, kas teave on saadud enne menetlust, menetluse kestel või pärast menetlust.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 2 alusel saadud infot on lubatud kasutada üksnes käesolevast seadusest tulenevate kohustuste täitmisel.“;

23) paragrahvi 17 lõiked 2 ja 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Krediitiasutus, finantseerimisasutuse ja käesoleva seaduse § 70 lõike 1 nimetatud kohustatud isiku juhatus või filiaali juhataja määravad isiku, kes on rahapesu andmebüroo kontaktisik (edaspidi *kontaktisik*). Kontaktisik allub otse kohustatud isiku juhatusele või filiaali juhatajale ning tal on käesolevas seaduses sätestatud ülesannete täitmiseks vajalik pädevus, vahendid ja juurdepääs asjakohasele teabele kõigus kohustatud isiku struktuuriüksustes.

(3) Kontaktisiku võib määrata ka käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud kohustatud isik.“;

24) paragrahvi 17 lõiget 5 täiendatakse pärast tekstiosa „üksnes isiku,“ tekstiosaga „kes töötab alaliselt Eestis ning“;

25) paragrahvi 17 lõike 7 punktis 3 ja lõike 8 punktis 1 asendatakse sõnad „krediidiasutuse või finantseerimisasutuse juhatusele või Eesti äriregistrisse kantud välisriigi krediidiasutuse või finantseerimisasutuse“ sõnadega „kohustatud isiku juhatusele või“;

26) paragrahvi 19 täiendatakse lõigetega 2¹–2³ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Sihtasutus, mittetulundusühing või isik, kellele kohaldatakse mittetulundusühingute seaduse sätteid, kohaldab hooldusmeetmeid vähemalt iga kord, kui talle tasutakse või ta tasub sularahas summa väärtusega üle 5000 euro korraga või mitme omavahel seotud maksena ühe aasta jooksul.

(2²) Isik, kes vahendab kinnisasja kasutustehinguid, kohaldab hooldusmeetmeid vähemalt iga kord, kui tehinguga kokku lepitud kasutustasu väärtus on vähemalt 10 000 eurot kuus.

(2³) Kunstiteostega kaupleja ja isik, kes vahendavad kunstiteoseid või ladustab neid tolli vabatsoonis, kohaldab hooldusmeetmeid vähemalt iga kord, kui talle sellega seoses tasutakse või ta tasub summa väärtusega vähemalt 10 000 eurot korraga või mitme omavahel seotud maksena ühe aasta jooksul.“;

27) paragrahvi 19 lõikest 5 jäetakse välja sõnad „iga kord“;

28) paragrahvi 19 täiendatakse lõikega 5¹ järgmises sõnastuses:

„(5¹) Majandusaasta aruande auditit või ülevaatus teostav audiitor kohaldab käesoleva seaduse § 20 lõike 1 punktis 3 nimetatud hooldusmeetmeid auditit või ülevaatus ajal, vaadates sealjuures läbi kliendi juhatuse poolt käesoleva seaduse § 76 lõike 2 kohaselt kogutud teabe.“;

29) paragrahvi 20 lõiget 2 täiendatakse pärast tekstiosa „maksetavad“ tekstiosaga „, kas ta tegutseb kellegi teise eest või nimel“;

30) paragrahvi 20 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Kui kohustatud isik loob ärisuhte kliendiga, kelle tegelike kasusaajate info tuleb Euroopa Liidu liikmesriigi seaduse kohaselt sellele riigile esitada või seal registreerida, peab ta käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 3 rakendamisel saama asjakohase registreerimistõendi või registri väljavõtte.“;

31) paragrahvi 20 täiendatakse lõigetega 2² ja 2³ järgmises sõnastuses:

„(2²) Kui kohustatud isikule saavad käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 3 rakendamisel teatavaks andmed, mis erinevad käesoleva seaduse § 78 kohaselt avaldatutest, annab kohustatud isik erinevusest mõistliku aja jooksul teada äriregistri pidajale, välja arvatud käesoleva seaduse § 49 lõikes 1 nimetatud juhul. Käesoleva lõike kohaselt esitatavale teatele lisatakse andmed või dokumendid, millest erinevus nähtub.

(2³) Käesoleva paragrahvi lõikes 2² nimetatud kohustust ei ole kliendi majandusaasta aruande auditit või ülevaatus teostaval audiitoril, kui klient kõrvaldab erinevuse auditit arvamuse või ülevaatus kokkuvõtte allkirjastamise ajaks.“;

32) paragrahvi 20 lõikest 5 jäetakse välja tekstiosa „käesoleva paragrahvi lõigetes 1–4 nimetatud“;

33) paragrahvi 21 lõike 1 punktist 2 jäetakse välja tekstiosa „ ja –koht“;

34) paragrahvi 21 lõike 2 teine lause tunnistatakse kehtetuks;

35) paragrahvi 21 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud kahe erineva allika kasutamise nõuet ei pea rakendama piiratud teovõimega kliendi suhtes, kelle nimel loob ärisuhte või teeb tehingu tema esindaja.“;

36) paragrahvi 24 lõike 1 sissejuhatavas lauseosas asendatakse tekstiosa „§ 20 lõike 1 punktides 1–4“ tekstiosaga „§ 20 lõikes 1“;

37) paragrahvi 24 lõike 2 sissejuhatavas lauseosas, § 25 lõigetes 3 ja 4, § 27 lõikes 2 ning § 29 lõigetes 1 ja 2 asendatakse tekstiosa „§ 20 lõike 1 punktid 1–4“ tekstiosaga „§ 20 lõike 1 punktid 1–5“ vastavas käändes;

38) paragrahvi 25 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 25. Krediidiasutuse, finantseerimisasutuse, virtuaalvääringu teenuse pakkuja ja Eesti Panga kohaldatavate hoolsusmeetmete erisused“;

39) paragrahvi 25 täiendatakse lõigetega 1¹ ja 1² järgmises sõnastuses:

„(1¹) Krediidiasutus ja finantseerimisasutus peavad ärisuhte väliselt tehingute juhuti tegemisel või vahendamisel kohaldama hoolsusmeetmeid, kui tehingu väärtus on üle 1000 euro või sellega võrdväärne summa muus vääringus, sõltumata sellest, kas rahaline kohustus täidetakse tehingus ühe maksena või mitme omavahel seotud maksena ühe kuu jooksul.“

(1²) Valuutavahetusteenust võib osutada tehingus osalevat isikut tuvastamata, kui sularahas vahetatava summa väärtus ühekordses tehingus või seotud tehingutena ei ületa 1000 eurot.“;

40) paragrahvi 25 lõike 2 esimeses lauses asendatakse tekstiosa „konto või hoiuraamatu“ tekstiosaga „konto, hoiuraamatu või hoiulaeka“;

41) paragrahv 28 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 28. Usaldushalduse ja juriidilise isiku staatust mitteomava isikute ühenduse suhtes kohaldatavad hoolsusmeetmed“

Lisaks käesoleva seaduse § 21 lõikes 1 nimetatud hoolsusmeetmetele kogub krediidiasutus või finantseerimisasutus usaldushalduse või juriidilise isiku staatust mitteomava isikute ühenduse soodustatud isikute kohta, kes on määratud teatavate omaduste või liigi järgi, piisavalt teavet, et suuta väljamakse tegemise ajal või siis, kui soodustatud isik kasutab oma õigusi, kindlalt tuvastada soodustatud isiku samasuse.“;

42) paragrahvi 30 lõikes 3 asendatakse sõnad „võimalikult kiiresti“ sõnadega „mõistliku aja jooksul“;

43) paragrahvi 31 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Krediidiasutus ja finantseerimisasutus on kohustatud isikusamasuse tuvastama ja andmeid kontrollima infotehnoloogiliste vahendite abil, kui ärisuhte loomisel ei kohaldata hoolsusmeetmeid isikuga samas kohas viibides ja kui:

1) klient on pärit Euroopa Majanduspiirkonna välisest riigist või tema elu- või asukoht on sellises riigis või

2) tehinguga või teenuse osutamise lepinguga seotud väljaminevate maksete kogusumma ühes kalendrikuus ületab 15 000 eurot füüsilisest isikust kliendi puhul või 25 000 eurot juriidilisest isikust kliendi puhul.“;

44) paragrahvi 31 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

45) paragrahvi 31 lõikes 3 asendatakse lauseosa „on kantud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 910/2014 e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste kohta siseturul ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/93/EÜ (ELT L 257, 28.08.2014, lk 73–114) artikli 9 alusel Euroopa Liidu Teatajas avaldatud nimekirja.“ lauseosaga „vastab käesoleva paragrahvi lõike 6 alusel kehtestatud määruses sätestatule.“;

46) paragrahvi 31 lõikest 5 jäetakse välja tekstiosa „e-residendi“;

47) paragrahvi 31 täiendatakse lõikega 6¹ järgmises sõnastuses:
„(6¹) Notari ametitegevuses kohaldatakse infotehnoloogiliste vahendite abil isikusamasuse tuvastamisel ja andmete kontrollimisel notariaadiseaduse § 31 lõike 1 alusel kehtestatud määruses sätestatud korda.“;

48) paragrahvi 31 lõikes 7 asendatakse tekstiosa „lõikes 2“ tekstiosaga „lõike 1 punktis 2“;

49) paragrahvi 36 lõike 2 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„2) majandus- või kutsetegevuses tehtavas tehingus või ametitoimingus osalev isik, ametiteenust kasutav isik või klient on riikliku taustaga isik, välja arvatud käesoleva seaduse § 38 lõikes 5 nimetatud juhul;“;

50) paragrahvi 37 lõiget 2 täiendatakse punktiga 7 järgmises sõnastuses:
„7) kliendiks on kolmanda riigi kodanik, kes taotleb Eestis elamisõigust või kodakondsust kapitalisiirete, vara või riigivõlakirjade ostmise või Eestis tegutsevatesse äriühingutesse investeerimise eest.“;

51) paragrahvi 37 lõiget 3 täiendatakse punktidega 6–8 järgmises sõnastuses:
„6) tehinguga, mille esemeks on nafta, relvad, väärismetall, väärismetalltooted või tubakatooted;

7) tehinguga, mille esemeks on kultuuriväärtused või muud arheoloogilise, ajaloolise, kultuurilise või usulise tähtsusega või haruldase teadusliku väärtusega esemed;

8) tehinguga, mille esemeks on elevandiluu või kaitstud liigid.“;

52) paragrahvi 38 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Riikliku taustaga isiku, tema pereliikme või tema lähedaseks kaastöötajaks peetava isiku puhul kohaldatakse lisaks käesolevas paragrahvis sätestatule ka käesoleva seaduse §-s 41 sätestatud meetmeid. Kui eelnimetatud isiku suhtes esineb käesoleva seaduse § 34 lõike 3 punktis 1 nimetatud väiksemat riski iseloomustav asjaolu, on eelnimetatud meetmete võtmine nõutav vaid siis, kui ühtlasi esineb ka mõni suuremale riskile viitav asjaolu.“;

53) paragrahvi 39 lõike 1 punkti 6 täiendatakse pärast sõna „näitajad“ sõnadega „või tehingustrid“;

54) paragrahvi 40 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 40. Korrespondentasutuse kohustused“;

55) paragrahvi 40 lõike 1 sissejuhatavat lauseosa täiendatakse pärast sõnu „kolmanda riigi respondentasutusega“ sõnadega „või kõrgema rahapesu- või terrorismi rahastamise riskiga respondentasutusega“;

56) paragrahvi 41 lõige 4 tunnistatakse kehtetuks;

57) paragrahvi 42 pealkiri ja lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 42. Tehingu tegemise ja ärisuhte loomise keeld

(1) Kohustatud isikul on keelatud luua ärisuhet või võimaldada tehingu tegemist või lõpuleviimist juhuti või ärisuhte raames, kui esineb vähemalt üks järgmistest asjaoludest:

- 1) ta ei suuda täita käesoleva seadusega nõutavaid hoolsusmeetmeid;
- 2) tal on kahtlus, et tegemist on rahapesu või terrorismi rahastamisega.“;

58) paragrahvi 42 lõikes 2 asendatakse sõna „kapitali“ sõnadega „kapitalist rohkem kui 10 protsenti“;

59) paragrahvi 42 lõiget 3 täiendatakse pärast tekstiosa „§ 19 lõikes 4“ tekstiosaga „või § 25 lõikes 1¹“;

60) paragrahvi 42 täiendatakse lõikega 7 järgmises sõnastuses:

„(7) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1–5 sätestatud ei kohaldata ka audiitorile, kes osutab kliendile kindlustandvat või seonduvat audiitorteenust või arvestusalase revisjoni teenust ja kes on käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 nimetatud asjaolude esinemisest teavitatud rahapesu andmebürood käesoleva seaduse §-s 49 sätestatud korras.“;

61) paragrahvi 43 pealkiri ja lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 43. Tehingu edasilükkamise ja ärisuhte lõpetamise õigus

(1) Kohustatud isikul on õigus tehingu tegemine edasi lükata, kuni tehingus või ametitoimingus osalev isik, ametiteenust kasutav isik või klient on esitanud hoolsusmeetmete rakendamiseks, sealhulgas tehingu objektiks oleva vara päritolu tõendamiseks või ärisuhte seireks, vajalikud dokumendid ja teabe.“;

62) paragrahvi 44 lõike 1 teises lauses asendatakse lauseosa „ei anna teistsugust korraldust“ lauseosaga „ei kehtesta käesoleva seaduse §-s 57 nimetatud piirangut“;

63) paragrahvi 44 lõike 2 teine lause tunnistatakse kehtetuks;

64) paragrahvist 45 jäetakse välja sõna „audiitori“;

65) paragrahvi 46 lõiget 2 täiendatakse punktiga 2¹ järgmises sõnastuses:

„2¹) teabe kõigi toimingute kohta, mis tehti tehingus või ametitoimingus osaleva isiku, ametiteenust kasutava isiku või kliendi tegeliku kasusaaja tuvastamiseks;“;

66) paragrahvi 47 lõiget 1 täiendatakse pärast sõna „koopiaid“ tekstiosaga „, § 46 kohaselt registreeritud teavet“;

67) paragrahvi 47 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Kohustatud isik ei pea isikusamasuse tuvastamise ja esitatud teabe kontrollimise aluseks olevate dokumentide originaale ega koopiaid säilitama, kui:

- 1) isikusamasus tuvastati e-identimise ja e-tehingute usaldusteenuste vahendite abil või
- 2) dokument on kohustatud isikule riigi elektroonilises andmekogus kättesaadav kogu käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud perioodi jooksul.“;

68) paragrahvi 47 lõiget 2 täiendatakse pärast sõna „seire“ sõnadega „või juhuti tehingute tegemise“;

69) paragrahvi 47 lõikes 4 asendatakse tekstiosa „lõigetes 1–3“, tekstiosaga „lõigetes 1, 2 ja 3“;

70) paragrahvi 48 täiendatakse lõigetega 2¹ ja 2² järgmises sõnastuses:

„(2¹) Isikuandmete suhtes, mida kohustatud isik töötleb käesoleva seaduse § 16 alusel, võib piirata andmesubjekti järgmisi õigusi:

- 1) nõuda tema isikuandmete töötlemise piiramist;
- 2) nõuda tema isikuandmete ülekandmist;
- 3) esitada vastuväiteid tema isikuandmete töötlemise kohta.

(2²) Käesoleva paragrahvi lõike 2¹ alusel võib piirata andmesubjekti õigusi juhul, kui piiramata jätmine võib kahjustada töötleja või teise kohustatud isiku võimet täita käesoleva seaduse nõudeid, sealhulgas kohaldada hoolsusmeetmeid.“;

71) paragrahvi 49 lõikest 2 jäetakse välja tekstiosa „, ja käesoleva seaduse §-des 42 ja 43 nimetatud asjaolude esinemise korral.“;

72) paragrahvi 49 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Audiitor, kellele kutsetegevuse käigus saab teatavaks informatsioon tehingust, millest teine kohustatud isik oleks käesoleva paragrahvi lõike 3 kohaselt pidanud teavitama rahapesu andmebürood, teatab sellest rahapesu andmebüroole hiljemalt kaks tööpäeva pärast nimetatud informatsiooni saamist.“;

73) paragrahvi 50 lõikest 1 jäetakse välja tekstiosa „, asub või teenust osutab“;

74) paragrahvi 52 lõiget 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Kohustatud isik kehtestab oma suurust ja tegevuse iseloomu silmas pidades asjakohase meetmete süsteemi, millega tagatakse, et kohustatud isiku töötajad ja esindajad, kes teavad rahapesu või terrorismi rahastamise kahtlusest või käesoleva seaduse rikkumisest kohustatud isiku siseselt, saavad seda teha anonüümselt ning on kaitstud kohustatud isiku teiste töötajate, juhtorgani liikmete või klientide ähvarduste või vaenuliku tegevuse eest ning tööalase ebasoodsa või diskrimineeriva kohtlemise eest.“;

75) seaduse 5. peatükki täiendatakse §-ga 52¹ järgmises sõnastuses:

„§ 52¹. Teavitaja kaitse

(1) Rahapesu andmebüroo ja Finantsinspektsioon tagavad käesoleva seaduse rikkumisest teatamise fakti, samuti käesoleva seaduse §-s 49 nimetatud teatamise fakti konfidentsiaalsuse ja selle võib avaldada üksnes teate esitanud füüsilise isiku kirjalikul nõusolekul.

(2) Teatamise fakti võib avaldada prokuratuurile ja uurimisasutusele, kui esineb kahtlus, et teate esitanud füüsiline isik on rikkunud teatamiskohustust või pannud toime kuriteo.

(3) Kui teate esitanud füüsiline isik kaasatakse tunnistajana süüteomenetlusse, kohaldatakse süüteomenetluse sätteid teatamise fakti konfidentsiaalsust rikkumata.

(4) Tööandjal on keelatud töötajat käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teatamise tõttu ebavõrdselt kohelda.

(5) Kohus või töövaidluskomisjon kohaldab teate esitanud füüsilise isiku kaitseks jagatud tõendamiskohustust. Hageja või avaldaja esitab avalduses faktilised asjaolud, mille alusel võib järeldada, et teda on ebavõrdselt koheldud. Kui isik, kelle vastu on avaldus esitatud, ei tõenda vastupidist, eeldatakse, et teate esitanud isikut koheldi ebavõrdselt teavitamise tõttu. Käesolevas lõikes sätestatud kõrvale kalduv kokkulepe on tühine.“;

76) paragrahvi 53 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Rahapesu andmebürool on õigus käesolevas seaduses sätestatud ülesannete täitmiseks sõlmida koostöökokkuleppeid.“;

77) seadust täiendatakse §-ga 54¹ järgmises sõnastuses:

„§ 54¹. Rahapesu andmebüroole esitatavad aruanded

(1) Kohustatud isik esitab rahapesu andmebüroole seaduses sätestatud ülesannete täitmiseks vajalikke andmeid sisaldavad aruanded.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud aruannetes ei nõuta andmeid, mida kohustatud isik esitab riigile mõne muu õigusakti alusel.

(3) Rahapesu andmebüroole esitatavate aruannete sisu, esitaja ja esitamise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.“;

78) paragrahvi 57 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Täite- või pankrotimenetluses on keelatud võõrandada vara, mille suhtes kehtib rahapesu andmebüroo poolt käesolevas paragrahvis sätestatud korras kehtestatud piirang või mis on nimetatud piirangu kehtivuse ajal arestitud kriminaalmenetluse seadustikus sätestatud korras.“;

79) paragrahvi 58 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Rahapesu andmebürool on õigus käesolevast seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks saada täitemenetluse seadustiku §-s 63¹ nimetatud elektroonilise arestimissüsteemi kaudu käesoleva seaduse § 81 lõigetes 1¹–1⁵ nimetatud andmeid.“;

80) seadust täiendatakse §-ga 59¹ järgmises sõnastuses:

„§ 59¹. Rahapesu andmebüroo andmekogu

(1) Rahapesu andmebüroo andmekogu on riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu, kus töödeldakse rahapesu andmebüroo ülesannetest tulenevate toimingute ja menetlustega seotud andmeid.

(2) Andmekogu vastutav töötaja on rahapesu andmebüroo.

(3) Andmekogu pidamise põhimääruse kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.“;

81) paragrahvi 60 lõige 10 tunnistatakse kehtetuks;

82) paragrahvi 63 lõikes 1 asendatakse sõna „õiguskaitseasutusega“ sõnadega „ õiguskaitse- või järelevalveasutusega, samuti rahvusvahelise organisatsiooni või institutsiooniga“;

83) paragrahvi 63 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Rahapesu andmebüroo määrab töötaja, kes vastutab teistes Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriikides asuvate rahapesu andmebüroode teabenõuete vastuvõtmise eest.“;

84) paragrahvi 63 täiendatakse lõikega 5¹ järgmises sõnastuses:

„(5¹) Kui teiselt Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi rahapesu andmebüroolt saadud teabetaotlusele vastamine nõuab täiendava teabe hankimist kohustatud isikult, hangib rahapesu andmebüroo selle teabe viivitamata.“;

85) paragrahvi 63 lõige 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(7) Rahapesu andmebüroo keeldub teabe edastamisest teisele Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi rahapesu andmebüroole üksnes juhul, kui teabe vahetamine jääb väljapoole rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise eesmärke või see kahjustaks kriminaalmenetlust või kui teavet päriv büroo pole täpsustanud teabe küsimise asjaolusid, tausta kirjeldust, taotluse põhjust ja teavet selle kohta, kuidas taotletavat teavet kavatakse kasutada.“;

86) paragrahvi 63 lõige 9 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(9) Rahapesu andmebüroo annab viivitamata teisele Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi rahapesu andmebüroole loa taotluse alusel edastatud teabe levitamiseks teistele vastava riigi pädevatele asutustele. Loa andmisest võib keelduda, kui teabe levitamine jääb ilmselgelt väljapoole rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise eesmärke või kui see kahjustaks kriminaalmenetlust. Teabe levitamise piiramist selgitatakse.“;

87) paragrahvi 65 lõikest 1 jäetakse välja sõnad „ja Finantsinspektsiooni seaduses“;

88) paragrahvi 65 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 nimetamata isikute poolt haldusakti täitmata jätmise või ebakohase täitmise korral on sunniraha ülemmäär:

- 1) füüsilise isiku puhul kuni 5000 eurot;
- 2) juriidilise isiku puhul kuni 32 000 eurot.“;

89) seaduse 8. peatüki pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt „**Tegevusluba ja teenuse osutamise keeld**“;

90) paragrahvi 74 tekstis asendatakse arv „14“ arvuga „15“;

91) paragrahvi 75 täiendatakse punktiga 4 järgmises sõnastuses:

„4) ettevõtja ei vasta kehtivatele tegevusloa andmise tingimustele ja mittevastavust ei ole kõrvaldatud selleks ettekirjutusega antud tähtaja jooksul, mis ei tohi olla lühem kui 30 päeva.“;

92) seaduse 8. peatükki täiendatakse §-ga 75¹ järgmises sõnastuses:

„§ 75¹. Teenuse osutamise keeld

Käesoleva seaduse § 2 lõike 1 punktides 4, 4¹, 7 ja 8 nimetatud valdkondades teenuse osutamine on keelatud ettevõtjale, kellel või kelle juhatuse või nõukogu liikmel või tegelikul kasusaajal on kehtiv karistus majanduslaselise, varavastase, riigivastase või avaliku usalduse vastase kuriteo eest.“;

93) seaduse 9. peatüki pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Juriidilise isiku, usaldushalduse ja maksekonto tegeliku kasusaaja andmed“;

94) paragrahvi 76 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Usaldushaldur, kelle elukoht või registrijärgne asukoht on Eestis, on kohustatud koguma ja hoidma äriregistri juures teavet kõigi käesoleva seaduse § 9 lõike 6 punktides 1–5 nimetatud isikute kohta.“;

95) paragrahvi 77 lõike 1 sissejuhatavas lauseosas asendatakse tekstiosa „§ 9 lõigetes 2–4“ tekstiosaga „§ 9 lõigetes 2–4²“;

96) paragrahvi 77 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Käesoleva seaduse § 9 lõikes 4¹ nimetatud juhul ja kui kontserni emaettevõtja pole kantud Eesti äriregistrisse, esitab äriühing ühes tegeliku kasusaaja andmetega ka kontserni emaettevõtja nime, registrikoodi ja riigi nime, kus kontserni emaettevõtja on registreeritud.“;

97) paragrahvi 77 täiendatakse lõigetega 3¹ ja 3² järgmises sõnastuses:

„(3¹) Usaldushaldur esitab kõigi käesoleva seaduse § 9 lõike 6 punktides 1–5 nimetatud isikute kohta nime, isiku- või registrikoodi ja isiku- või registrikoodi riigi, isikukoodi puudumise korral sünniaja ja -koha ning elukohariigi.

(3²) Usaldushaldur esitab ka usaldushalduse täieliku nime, selle loomise kuupäeva ja riigi nime, mille õiguse alusel on usaldushaldus loodud.“;

98) paragrahvi 77 täiendatakse lõikega 4¹ järgmises sõnastuses:

„(4¹) Usaldushaldur esitab käesoleva paragrahvi lõigetes 3¹–3² nimetatud andmed 30 päeva jooksul arvates:

- 1) usaldushalduse loomisest;
- 2) usaldushalduriks saamisest või
- 3) tähtajalise elamisõiguse saamisest.“;

99) paragrahvi 77 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Esitatud andmete muutumise korral esitab äriühing, mittetulundusühing, sihtasutus või usaldushaldur uued andmed 30 päeva jooksul andmete muutumisest teadasaamisest arvates.“;

100) seadust täiendatakse §-ga 77¹ järgmises sõnastuses:

„§ 77¹. Andmete õigsuse tagamine

(1) Kui käesoleva seaduse § 77 kohaselt andmete esitamiseks kohustatud isik pole selles paragrahvis nimetatud kohustust täitnud, võib äriregistri pidaja teda trahvida tsiviilkohtumenetluse seadustikus ettenähtud korras, kuid ilma selles nimetatud hoiatusmäärust tegemata.

(2) Kui äriregistri pidaja saab käesoleva seaduse § 20 lõike 2² alusel esitatud ja asjakohaselt põhistatud teate, teeb ta andmete esitamiseks kohustatud isikule tsiviilkohtumenetluse

seadustiku §-s 601 sätestatud korras määruse, millega kohustab teda trahvi ähvardusel esitama õigeid andmeid ühes nende õigsust tõendavate dokumentidega või esitama määruse kohta vastuväite.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud määrus avalikustatakse ka äriregistri infosüsteemis.

(4) Valdkonna eest vastutav minister kehtestab määrusega käesoleva seaduse § 20 lõike 2² alusel esitatava teate ning käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud dokumentide esitamise korra.“;

101) paragrahvi 80 tekst loetakse lõikeks 1 ning paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses:

„(2) Registripidaja kustutab usaldushalduse tegeliku kasusaaja andmed, kui selleks õigustatud huvi omav isik tõendab, et andmete esitamise aluseks olnud asjaolu äralangemisest on möödunud vähemalt viis aastat.“;

102) paragrahvi 81 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Krediid- ja finantseerimisasutus, kes on kliendile avanud maksekonto (edaspidi *konto*), millele on väljastatud IBAN-kood, või üürinud hoiulaeka, peab tagama, et täitemenetluse seadustiku §-s 63¹ nimetatud elektroonilise arestimissüsteemi kaudu on kättesaadavad vähemalt käesoleva paragrahvi lõigetes 1¹–1⁵ nimetatud andmed.“;

103) paragrahvi 81 täiendatakse lõigetega 1¹–1⁵ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Konto omaniku ja hoiulaeka üürile võtja kohta tehakse kättesaadavaks:

- 1) nimi;
- 2) isikukood ja isikukoodi väljastanud riik, nende puudumisel sünniaeg ja -riik või registrikood;
- 3) postiaadress.

(1²) Kontot kasutama volitatud isiku kohta tehakse kättesaadavaks:

- 1) nimi;
- 2) isikukood ja isikukoodi väljastanud riik, nende puudumisel sünniaeg ja -riik;
- 3) postiaadress;
- 4) volituse alguse ja lõpu kuupäev ning kasutamissoiguste sisu.

(1³) Konto omaniku tegeliku kasusaaja kohta tehakse kättesaadavaks:

- 1) nimi;
- 2) isikukood ja isikukoodi väljastanud riik, nende puudumisel sünniaeg ja -riik;
- 3) elukoha riik.

(1⁴) Konto kohta tehakse kättesaadavaks::

- 1) IBAN;
- 2) konto avamise kuupäev;
- 3) konto sulgemise kuupäev.

(1⁵) Hoiulaeka kohta tehakse kättesaadavaks hoiulaeka kasutusse andmise lepingu:

- 1) number;
- 2) sõlmimise kuupäev;
- 3) lõpetamise kuupäev.“;

104) paragrahvi 81 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1¹, 1⁴ ja 1⁵ nimetatud andmete kättesaadavus tagatakse olemasoleva konto ja kehtiva hoiulaeka lepingu kohta ning päringu saamisele eelneva viieaastase perioodi kestel suletud konto ja lõpetatud hoiulaeka kasutusse andmise lepingu kohta.“;

105) paragrahvi 81 täiendatakse lõigetega 4 ja 5 järgmises sõnastuses:

„(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1² nimetatud andmete kättesaadavus tagatakse olemasoleva konto puhul päringu saamisele eelneva viieaastase perioodi kohta.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 1³ nimetatud andmete kättesaadavus tagatakse olemasoleva konto kohta päringule vastamise hetkeseisuga.“;

106) paragrahvi 83 pealkiri ja lõige 1 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„§ 83. Anonüümse konto või hoiuraamatu või -laeka avamine

(1) Käesolevas seaduses sätestatud anonüümse konto, hoiuraamatu või -laeka avamise otsuse tegemise või sellekohase lepingu sõlmimise eest, kui kohustatud isik oli krediidi- või finantseerimisasutus, –

karistatakse rahatrahviga kuni 5 000 000 eurot või kuni kahekordses väärteto tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule vastavas summas.“;

107) paragrahvi 91 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„91. Korrespondentsuhtluse nõuete rikkumine“;

108) paragrahvi 93 lõiget 1 täiendatakse pärast sõnu „tegeliku kasusaaja“ sõnadega „või avalikkuse“;

109) seadust täiendatakse §-dega 94¹– 94³ järgmises sõnastuses:

„§ 94¹. Majandustegevusega seotud asjaolude muutumisest ja majandustegevuse lõpetamisest teatamise kohustuse rikkumine

(1) Käesoleva seaduse § 70 lõikes 1 nimetatud tegevusloa kontrolliesemega seotud asjaolude või kõrvaltingimustega seotud asjaolude muutumisest teatamise, eelnimetatud asjaolude muutmise kavatsusest etteteatamise või teenuse pakkuja tegevuse lõpetamisest teatamise kohustuse rikkumise eest –

karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.

§ 94². Teenuse osutamise keelu rikkumine

(1) Käesoleva seaduse §-s 75¹ sätestatud teenuse osutamise keelu rikkumise eest –

karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.

§ 94³. Aruandluskohustuse rikkumine

(1) Käesoleva seaduse § 54¹ alusel kehtestatud aruandluskohustuse rikkumise eest –

karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.“;

110) paragrahvi 95 lõiget 1 täiendatakse pärast sõna „liikme“ sõnadega „või usaldushalduri“;

111) seadust täiendatakse §-ga 100¹ järgmises sõnastuses:

„§ 100¹. Tegelik kasusaaja andmete kontrollimine

Kohustatud isikud rakendavad käesoleva seaduse § 20 lõikes 2¹ nimetatud hoolsusmeedet klientide suhtes, kellega neil on loodud ärisuhe enne käesoleva paragrahvi jõustumist, ühe aasta jooksul käesoleva paragrahvi jõustumisest arvates.“;

112) seadust täiendatakse §-dega 104¹ ja 104² järgmises sõnastuses:

„§ 104¹. Teenuse osutamise keelu kohaldamine

Käesoleva seaduse §-s 75¹ nimetanud isik, kes on samas paragrahvis nimetatud teenuste osutamist alustanud enne selle jõustumist, viib oma tegevuse selle paragrahvi nõuetega vastavusse hiljemalt 2020. aasta 31. detsembriks.

§ 104². Andmetele juurdepääsu tagamine elektroonilise arestimissüsteemi kaudu

Krediidi- ja finantseerimisasutustel tuleb käesoleva seaduse § 81 lõigetes 1, 3 ja 4 nimetatud kohustusi täita alates 2020. aasta 10. septembrist.“.

§ 2. Audiitortegevuse seaduse muutmine

Audiitortegevuse seaduse § 48 lõige 3 punkt 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„8) rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse § 16 lõike 2 või § 51 lõike 2 punkti 4 alusel;“.

§ 3. Finantsinspeksiooni seaduse muutmine

Finantsinspeksiooni seadust täiendatakse §-ga 47⁹ järgmises sõnastuses:

„§ 47⁹. Koostöö rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamisel

(1) Konsolideerimisgruppi kuuluvate krediidi- ja finantseerimisasutuste puhul teeb Inspeksioon rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamisel asjakohasel juhul koostööd nende liikmesriikide pädevate asutustega, kus paiknevad konsolideerimisgrupi püsivad tegevuskohad.

(2) Kui teise liikmesriigi makseasutus või e-raha asutus osutab Eestis teenuseid agendi, filiaali või muu püsiva tegevuskoha kaudu, teeb Inspeksioon rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamisel koostööd selle liikmesriigi pädeva asutusega.

(3) Konfidentsiaalset teavet, mille Inspeksioon on saanud, täites rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seadusest tulenevaid kohustusi, kasutab Inspeksioon üksnes oma kohustuste täitmiseks rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise, usaldatavusnõuete kohase reguleerimise ning krediidi- ja finantseerimisasutuste järelevalve valdkonnas, sealhulgas kohtumenetlustes.“.

§ 4. Korrupsioonivastase seaduse muutmine

Korrupsioonivastase seaduse § 16 lõike 4 punkti 4 täiendatakse pärast sõna „finantseerimisasutusel“ sõnadega „ning notaril“.

§ 5. Krediidiasutuste seaduse muutmine

Krediidiasutuste seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 88 lõiget 5 täiendatakse punktiga 11 järgmises sõnastuses:

„11) rahapesu andmebüroole rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse §-s 81 sätestatud korras.“;

2) paragrahvi 88 lõiget 5¹ täiendatakse punktiga 4 järgmises sõnastuses:

„4) rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduses nimetatud kohustatud isikutele sama seaduse § 16 lõikes 2 sätestatud alustel ja korras.“.

§ 6. Makseasutuste ja e-raha asutuste seaduse muutmine

Makseasutuste ja e-raha asutuste seaduses § 93 lõige 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(8) Finantsinspeksioon võib makseasutuse või e-raha asutuse klientide, võlausaldajate ja avaliku huvi kaitse eesmärgil, sealhulgas rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse olulise rikkumise korral, rakendada lepinguriigi makseasutuse või e-raha asutuse suhtes seaduses sätestatud meetmeid nendest eelnevalt teavitamata. Sellisel juhul teavitatakse päritoluriigi finantsjärelevalve asutust, Euroopa Pangandusjärelevalve Asutust ja Euroopa Komisjoni viivitamata pärast meetmete rakendamist. Meetmeid rakendatakse kuni nende kohaldamise vajadus on ära langenud.“.

§ 7. Notariaadiseaduse muutmine

Notariaadiseaduse § 29 lõike 3 punkti 13 täiendatakse pärast sõnu „juriidilise isiku“ sõnadega „või usaldushalduri“;

§8. Notari tasu seaduse muutmine

Notari tasu seaduse § 31 punkti 9¹ esimest lauset täiendatakse pärast sõnu „ärakirja väljastamine“ sõnadega „või juriidilise isiku või usaldushalduri taotlusel tegeliku kasusaaja andmete esitamine.“.

§ 9. Rahvusvahelise sanktsiooni seaduse muutmine

Rahvusvahelise sanktsiooni seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 20 lõike 1 punktis 3 asendatakse sõnad „virtuaalvääringu raha vastu vahetamise teenuse pakkuja ja virtuaalvääringu rahakotiteenuse pakkuja“ sõnadega „virtuaalvääringu teenuse pakkuja“;

2) paragrahvi 24 lõike 1 punkt 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„5) äriühingu, sihtasutuse, usaldushalduse või juriidilise isiku staatust mitteomava isikute ühenduse asutamise, tegevuse või juhtimisega.“;

3) paragrahvi 30 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Finantsinspeksioon teostab finantssanktsioonide kohaldamise järelevalvet käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuete täitmise üle nende krediidasutuste ning finantseerimisasutuste poolt, kelle üle ta teeb järelevalvet kehtiva seaduse alusel, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi.“;

4) paragrahvi 32 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 32. Rahapesu andmebüroo või Finantsinspeksiooni ettekirjutus“;

5) paragrahvi 32 lõikeid 1 ja 5 täiendatakse pärast sõnu „Rahapesu andmebüroo“ sõnadega „või Finantsinspektsioon“.;

§ 10. Äriseadustiku muutmine

Äriseadustiku § 63¹ lõike 2 teises lauses asendatakse sõna „usaldusfondide“ sõnaga „usaldushalduse“.

§ 11. Seaduse jõustumine

(1) Käesoleva seaduse § 1 punktid 31, 93–94 ja 96–101 jõustuvad 10. novembril 2020.

(2) Käesoleva seaduse § 1 punktid 19, 43–45 ja 48 jõustuvad 10. märtsil 2020.

(3) Käesoleva seaduse § 1 punktid 80 ja 81 ning § 9 punktid 3–5 jõustuvad 1. jaanuaril 2021.

Henn Põlluaas

Riigikogu esimees

Tallinn, „...“2019. a

Algatab Vabariigi Valitsus

Tallinn, „...“2019. a